Κατηγορία: Περιβαλλοντικές κακώσεις (Γενικά Άρθρα)
Δημοσιεύθηκε : Παρασκευή, 21 Αυγούστου 2026 23:25
Συντάκτης: Παναγιώτης Χούπας
Εμφανίσεις: 432

Η ασθενής περιγράφει:

«Καλημέρα γιατρέ μου. Τα ξημερώματα αισθάνθηκα κάτι σαν τσίμπημα στο πόδι. Πήγα να το ξύσω και ένιωσα σαν να είχα μία κρεατολιά που κρεμόταν.

Την τράβηξα χωρίς να βλέπω, την κράτησα στα δάχτυλά μου και άναψα τον φακό του κινητού. Τότε είδα ότι ήταν κάποιο μεγάλο έντομο. Το άφησα πάνω στο σεντόνι και έτρεχε».

Η φίλη έπεσε θύμα επιθέσεως (αιμορουφήγματος) από κρότωνα.

Κοινώς τσιμπούρι.

Πρόκειται για παράσιτο, το οποίο μάς «κολλάει» («μου ’γινες τσιμπούρι»), με σκοπό να τρέφεται από το αίμα μας.

Για να δούμε λοιπόν τι πρέπει να κάνετε σε περίπτωση «δήγματος εκ κρότωνος» (δαγκώματος από τσιμπούρι).

1. Αφαιρέστε το τσιμπούρι το συντομότερο δυνατόν, αλλά πολύ προσεκτικά.

Μην το πιάνετε με γυμνά χέρια, μην το σκαλίζετε, τρίβετε, ζουλάτε, στραμπουλάτε, συνθλίβετε, και μην χρησιμοποιείτε πετρέλαιο, βενζίνη, νέφτι, βαζελίνη, οινόπνευμα, εντομοκτόνο, εντομοαπωθητικό, βερνίκι νυχιών, φωτιά, καυτά αντικείμενα, οξέα, δυναμίτιδα, νιτρογλυκερίνη, TNT, πυρηνικά όπλα κ.λπ. για να το αφαιρέσετε. Εντάξει, αστειεύομαι, αλλά οι κατά καιρούς «εμπειρικές συστάσεις» για την απομάκρυνση τσιμπουριών από το δέρμα, είναι άπειρες. Άπειρες και άχρηστες. Άχρηστες, και ενδεχομένως επικίνδυνες.

Για να αφαιρέσετε το τσιμπούρι, η μέθοδος είναι μία: Χρησιμοποιήστε λαβίδα με λεπτή μύτη για να το «συλλάβετε» όσο το δυνατόν πιο κοντά στο δέρμα. Κι επειδή λαβίδα είναι δύσκολο να βρεθεί την ώρα που την χρειάζεστε, ένα τσιμπιδάκι για τα φρύδια είναι ό,τι πρέπει.

Στη συνέχεια, τραβήξτε το απαλά προς τα έξω, κάθετα προς το δέρμα.

Οι ενέργειες αυτές είναι απολύτως αναγκαίες, αφενός μεν για να το ξεφορτωθείτε (μην ξεχνάτε ότι ο σκοπός του είναι να σας «ξεζουμίσει»), αφετέρου δε για να μην μείνουν υπολείμματά του μέσα στο δέρμα.

Αν δεν μπορείτε να το κάνετε έτσι, διότι δεν διαθέτετε το κατάλληλο εργαλείο ή διστάζετε ή φοβάστε (ανθρώπινο), πηγαίνετε να το κάνει γιατρός ή άλλος υγειονομικός (ευχόμενοι βεβαίως να ξέρει τι πρέπει να κάνει).

2. Τοποθετήστε το τσιμπούρι σε ένα βαζάκι ή άλλους είδους δοχείο ή τραβήξτε μια φωτογραφία. Αυτό μπορεί να βοηθήσει να εντοπιστεί το είδος του αν αργότερα εκδηλώσετε συμπτώματα συμβατά με κάποια μεταδιδόμενη ασθένεια (σπάνιο, αλλά πάντως υπαρκτό ενδεχόμενο, δείτε την οδηγία υπ’ αριθ. 4 παρακάτω).

3. Πλύνετε τα χέρια σας και το σημείο του τσιμπήματος. Χρησιμοποιήστε ζεστό νερό και σαπούνι ή αντισηπτικό με οινόπνευμα.

4. Παρακολουθήστε για τυχόν τα συμπτώματα. Αν και τα περισσότερα τσιμπούρια στον ελληνικό χώρο ΔΕΝ είναι φορείς μικροβίων, καλό είναι να έχουμε τον νου μας τις επόμενες μέρες/εβδομάδες.

Ο ΕΟΔΥ είναι σαφής:

«Μερικά τσιμπούρια μπορεί να είναι μολυσμένα με μικρόβια ή ιούς, οπότε μπορούν να μεταφέρουν διάφορες αρρώστιες στους ανθρώπους (ή σε ζώα), σε παγκόσμιο επίπεδο. Τα τσιμπούρια μολύνονται όταν τρέφονται με αίμα από μολυσμένα ζώα (θηλαστικά, ερπετά ή πτηνά) και μετά μπορούν να μεταφέρουν αυτά τα μικρόβια ή τους ιούς σε ανθρώπους ή σε άλλα ζώα που θα τσιμπήσουν.

Στην Ευρώπη, οι πιο συνηθισμένες αρρώστιες που μεταδίδονται με μολυσμένα τσιμπούρια, σε ορισμένες χώρες, είναι η ιογενής εγκεφαλίτιδα που μεταδίδεται με τσιμπούρια («κροτωνογενής εγκεφαλίτιδα») και η νόσος Lyme (μπορρελίωση), ενώ επίσης άλλες αρρώστιες που καταγράφονται είναι ο μεσογειακός κηλιδώδης πυρετός (ρικετσίωση), ο υποτροπιάζων πυρετός από τσιμπούρια, ο αιμορραγικός πυρετός Κριμαίας – Κονγκό (ιός), η

αναπλάσμωση, κ.α. Στη χώρα μας έχουν δηλωθεί λίγα περιστατικά νοσημάτων που μεταδίδονται με τσιμπούρια, κυρίως **ρικετσιώσεων** και **κροτωνογενούς εγκεφαλίτιδας**. Βέβαια, τα περισσότερα τσιμπούρια δεν είναι μολυσμένα και ο κίνδυνος να αρρωστήσει κάποιος μετά από τσίμπημα τσιμπουριού στη χώρα μας θεωρείται σχετικά μικρός».

Θα προσθέσω και θα τονίσω: **οποιαδήποτε «προληπτική» διαγνωστική ή θεραπευτική ενέργεια μετά από δάγκωμα τσιμπουριού, είναι κατά βάσιν απαράδεκτη. Δεν χρειάζεται να κάνετε «εξετάσεις» για να δείτε τι μπορεί να σας μετέδωσε ένα τσιμπούρι, ούτε να πάρετε αντιβιοτικά «για καλό και για κακό»**.

Επίσης θυμηθείτε: εάν μπορέσατε να αφαιρέσετε το σώμα του τσιμπουριού, έχετε ουσιαστικά αποφύγει το μεγαλύτερο μέρος του κινδύνου μετάδοσης ασθένειας, ακόμη και αν μικροσκοπικά μέρη του τσιμπουριού παραμένουν στο δέρμα. Προσοχή όμως: το σημείο του τσιμπήματος μπορεί ούτως ή άλλως να μολυνθεί, ακόμη και από τα δικά σας μικρόβια, αυτά που παρασιτούν στο δέρμα σας. Τα υπολείμματα του τσιμπουριού μέσα στο δέρμα σε αυτή ακριβώς την επιπλοκή προδιαθέτουν (όλα τα ξένα σώματα που διέρρηξαν το δέρμα, με τον ίδιο τρόπο συμπεριφέρονται).

Εάν εκδηλώσετε σημεία τοπικής λοίμωξης, η οποία μπορεί να περιλαμβάνει πόνο, πρήξιμο, έντονο κοκκίνισμα, έκκριση υγρού από το σημείο κ.ά.. αναζητήστε ιατρική φροντίδα. Επίσης, αναζητήστε ιατρική φροντίδα εάν εμφανίσετε πυρετό, δυσκαμψία στον αυχένα, συμπτώματα γρίπης ή εξάνθημα με μοτίβο «στόχου» που μεγαλώνει (κυκλική ερυθρότητα γύρω από την κεντρική ερυθρότητα του δήγματος, η οποία απομακρύνεται συνεχώς από την τελευταία).

Υγιαίνετε!

ΥΓ.

- Οι βασικές πληροφορίες από το έξοχο βιβλίο "Mayo Clinic First-Aid Guide for Outdoor Adventures" της φημισμένης ομώνυμης κλινικής των ΗΠΑ, και από το σάιτ του ΕΟΔΥ.
- Στη φωτο, το ενθύμιον στο δέρμα της φίλης/ασθενούς.

- Πρώτη δημοσίευση 19/8/2026
    - https://www.facebook.com/panagiotis.houpas/posts/pfbid0e5WnhiDkTJwQYyF9T1uTroyb6YBca4fpbLFMNNE7UEscAW67RnsxF9Xq3Q3JRvnGl